

Nr 46.

Ankom till riksdagens kansli den 2 juni 1919 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion angående första kammarens avskaffande och införande av enkammarssystem.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Clason, Hellberg*), Bellinder, K. J. Ekman*), von Mentzer*), von Zweigbergk, greve Alexander Hamilton, Gullberg*), Oscar Olsson*), N. A. Nilsson*), Magnusson i Tumhult, Räf*), Jansson i Edsbäcken, Engberg*), Leander*), Persson i Tofta, Vennerström*), Gylfe och Forssell*).

*) Ej närvarande vid utlåtandes justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 326, av herr *Vennerström m. fl.* hava motionärerna yrkat, »att riksdagen ville principiellt uttala sig för första kammarens avskaffande och införande av ett enkammarssystem samt hos Kungl. Maj:t begära förslag till de ändringar i grundlagarna, som för en sådan tankes förverkligande erfordras.»

Beträffande de skäl, motionärerna anfört som stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet finner ingen anledning att tillstyrka motionärernas yrkanden samt hemställer därför,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 juni 1919.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservationer:

1:o) av herr *Jansson* i Edsbäcken, som ansett, att utskottets motivering bort hava följande lydelse:

Genom de genomgripande beslut, som 1918 fattats angående valrätten till landstingen m. m. samt genom de vittgående ändringar i grundlagarna, vilka vid innevarande riksdag förklarats vilande, kommer vårt författningssliv att föras in på delvis helt nya banor. Att, innan ens någon erfarenhet vunnits, huru dessa reformer komma att verka, riksdagen skulle fatta nya vittgående principbeslut angående representationens sammansättning, synes utskottet olämpligt. Redan på grund härav har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka nu föreliggande motion.

2:o) av herrar *Larsson* i Västerås, *Oscar Olsson*, *Engberg* och *Gglfe*, vilka ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Utskottet kan icke i likhet med motionärerna utan vidare utgå från enkamarsystemets överlägsenhet över tvåkamarsystemet. Demokratien har otvivelaktigt behov av en viss självkontroll. Men det synes utskottet klart, att det måste vara den nya demokratiens sak att åt representations-systemet ge den utgestaltning, som innesluter de nödiga självkorrektiven. Utskottet betraktar därför frågan om enkamarsystem eller tvåkamarsystem som en *öppen* fråga, vars besvarande i den ena eller andra riktningen tillkommer den demokrati, som på den nya rösträttens grund går att pröva det nuvarande representationssystemets tjänlighet för sina syften.

På anförda skäl för utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

3:o) av herr *Vennerström*.